

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 147796

гр. София, 23.11.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 33 СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и трети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ

като разгледа докладваното от ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ Частно гражданско дело № 20231110159981 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 410 ГПК.

Образувано е по заявление на „Профи Кредит България” ЕООД срещу Я. А. Т., ЕГН: ***** за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК.

Съгласно изискванията на чл. 410, ал.3 ГПК са приложени договорът за паричен заем, както и приложението към него. С оглед разпоредбата на чл.411, ал.2, т. 2 и т.3 ГПК, когато искането е в противоречие със закона или с добрите нрави, както и когато се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител или е налице обоснована вероятност за това, заповед за изпълнение не се издава за тези вземания. Във връзка с това съдът следва да разгледа наличието на противоречие на договора със закона или добрите нрави, респективно – дали е налице обоснована вероятност за неравноправност на клаузите на представения договор, по който длъжникът има качеството потребител.

Съдът намира, че следва да откаже издаването на заповед за сумата от **1113,84 лева** - неплатено възнаграждение за закупен пакет от допълнителни услуги, за сумата от **30 лева**, представляваща неплатени такси по Тарифата за извънсъдебно събиране на вземането, както и за сумата **над 301,28 лева** до пълния предявен размер от 783,61 лева, представляваща законна лихва за периода от 11.08.2020 г. до 30.10.2023 г.

По възнаграждение за закупен пакет от допълнителни услуги:

В процесното правоотношение, между страните е постигнато споразумение и за предоставяне на пакет от допълнителни услуги на стойност 1113,84 лева, като заявителят претендира сумата в цялост.

Условията и предпоставките за ползване на допълнителните услуги са регламентирани в чл. 15 от Общите условия. Настоящият съдебен състав намира, че постигнатото споразумение относно предоставяне на пакет от допълнителните услуги противоречи на добрите нрави и клаузите от договора в тази му част са нищожни на основание чл. 21, ал. 1 ЗПК. Описаните елементи от пакета допълнителни услуги са договорени единствено като възможност за предоставяне, но не и като задължение на кредитора. Принципите на справедливост и добросъвестност изискват потребителят да заплаща възнаграждение за реалното ползване на определена услуга, а не за хипотетичното и евентуално предоставяне на такава. Освен това е налице

несеквивалентност между престациите – срещу високия размер на възнаграждението, равняващ се почти на размера на главницата по договора, кредитополучателят не получава никакво конкретно благо, преимущество или услуга. Тези услуги освен това дори не са регламентирани в договора и общите условия, като само последните съдържат бланкетни и неясни описания на двете услуги.

Разпоредбите на чл.10а от ЗПК дават възможност на кредитора по договор за потребителски кредит да получава такси и комисионни за предоставени на потребителя допълнителни услуги във връзка с договора. По своята същност това са действия, целящи осигуряване на изпълнението, вкл. и по принудителен път, на задълженията на потребителя по договора. Следователно тези дейности имат за предназначение да улеснят взаимоотношенията между кредитор и потребител и да помогнат на кредитора да управлява по-добре договора и изплащането на сумите по него. Събирането на такси и комисионни за дейности, свързани с усвояването и управлението на кредита, обаче е изрично забранено с императивната разпоредба на чл.10а, ал.2 ЗПК, което обосновава вероятна неравноправност на част от описаните услуги, предполагащи заплащането на възнаграждение във връзка с усвояването на кредита.

Услугите не гарантират каквото и да е право на кредитополучателя, което да може да бъде упражнено, без да е обусловено от насрещната воля на кредитора. По естеството си тя не представлява гарантирано право на кредитополучателя, а единствено при наличието на множество допълнителни условия и предпоставки, пред него може да се разкрие възможност евентуално да ползва някаква несъществена преференция, която освен това зависи от одобрението на кредитора. Това обуславя вероятната неравноправност и на тази уговорена в договора услуга.

Съобразно чл. 10а, ал. 1 ЗПК видът, размерът и действието, за което се събират такси и/или комисионни, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора за потребителски кредит. В случая уговореното между страните не съответства на посочените законови разпоредби, тъй като, както бе посочено по – горе, услугите, за които се събират такси и/или комисионни, не са ясно и точно определени. Напротив, допълнителните услуги представляват средство за съществено увеличаване на цената на кредита, като по същество предлагането им като предимство от доставчика води до икономически резултат, идентичен със значително оскъпяване на кредита, необявено надлежно на потребителя като лихвен процент и разходи по кредита съгласно изискванията на чл. 19 и чл. 10а ЗПК. Цената и съдържанието на пакета, уговорени в договора за потребителски кредит и ОУ, представляват клаузи, имащи за цел или резултат заобикаляне изискванията на ЗПК. Клаузите от договора, касаещи уговорените допълнителни услуги, са нищожни по смисъла на чл. 21, ал. 1 ЗПК като заобикалящи изискванията на императивна нормативна уредба, гарантираща специфична потребителска защита при кредитиране.

Относно таксата за извънсъдебно събиране:

Съгласно разпоредбата на чл. 10а ЗПК, кредиторът може да събира от потребителя такси и комисионни за допълнителни услуги, свързани с договора за потребителски кредит. Таксата за извънсъдебно събиране на вземането не попада в приложното поле на чл. 10а ЗПК. Срещу тази такса не се дължи никакво поведение, а изискуемостта му следва автоматично от момента на изпадане на длъжника в забава. В този аспект това вземане няма характер на такса, тъй като не се дължи заради извършени разходи, а по същество служи като обезщетение за вреди от забавата. Съгласно императивните разпоредби на чл. 33, ал. 1 и ал. 2 ЗПК, при забава на потребителя кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата, която не може да надвишава законната лихва. Следователно, в случай на забава, потребителят по договор за потребителски кредит дължи само

обезщетение в размер на законната лихва, каквато вече е присъдена на заявителя с издадената заповед за изпълнение. Процесната клауза, регламентираща такса за извънсъдебно събиране на вземането, преследва забранена от закона цел – потребителят да заплати още едно обезщетение за забава, и в този смисъл е нищожна поради противоречието ѝ с императивните разпоредби на чл. 33, ал. 1 и ал. 2 ЗПК.

По претендираната законна лихва.

Заявителят претендира законна лихва в размер на 783,61 лева за периода от 11.08.2020 г. до 30.10.2023 г. След указание до последния, с уточнителна молба от 14.11.2023 г. се сочи, че законната лихва се претендира както следва: върху главницата – сумата от 301,28 лева, върху договорното възнаграждение – сумата от 109,47 лева и върху пакета от допълнителни услуги – сумата от 372,86 лева.

Съдът достигна до извод, че заявлението в частта на претендираното възнаграждение за пакета за допълнителни услуги следва да се отхвърли, поради което длъжникът не следва да бъде осъждан за заплащането и на законна лихва върху него.

Претендираната законна лихва върху договорното възнаграждение също е недължима. Договорното възнаграждение представлява дължимата от кредитополучателя лихва, уговорена в размер на 38,30 % на годишна база. Лихва върху лихва се дължи, само ако е уговорена, и то – ако е уговорена между търговци /арг. от чл. 294, ал. 2 ТЗ/. В случая се касае за договор с потребител, поради което същият не дължи лихва върху начислената годишна такава по договора за потребителски кредит.

Налага се извод, че законна лихва е дължима единствено върху просрочената главница. Извършваната от заповедния съд проверка е въз основа на поддържаните от заявителя твърдения, а при вземания от потребителски договор – и въз основа на представените документи, преценени от външна страна. Именно проверка от външна страна касае проверката дали претендираното обезщетение за забава е в съответствие с материалния закон, тъй като при тази проверка съдът изхожда само от данни, обективирани в заявлението, и ги съобразява с разпоредби от нормативен акт (чл. 33, ал. 2 ЗПК вр. чл. 1, ал. 1 ПМС № 426/2014 г. вр. чл. 35 ЗБНБ) - в този смисъл напр. *Определение № 13718/14.11.2023 г. по в. ч. гр. дело № 12448/2023 г. по описа на СГС*, *Определение № 11203/26.09.2023 г. по в. ч. гр. дело № 9488/2023 г. по описа на СГС*, *Определение № 13196/21.12.2022 г. по в. ч. гр. дело № 12886/2022 г. по описа на СГС*, *Определение № 3460/17.03.2023 г. по в. ч. гр. дело № 757/2023 г. по описа на СГС*, *Определение № 13105/19.12.2022 г. по в. ч. гр. дело № 12885/2022 г. по описа на СГС* и др.

Съгласно императивната разпоредба на чл. 33, ал. 2 ЗПК, когато потребителят забави дължимите от него плащания по кредита, обезщетението за забава не може да надвишава законната лихва. Изчислена с помощта на електронния калкулатор на НАП, достъпен на https://nraapp02.nra.bg/web_interest/check_upWS.jsp, съдът констатира, че дължимата законна лихва върху главница от 900 лева за периода от 11.08.2020 г. до 30.10.2023 г. възлиза на сумата от 309,95 лева. Заявителят, с молба от 14.11.2023 г., сочи, че претендира сумата от 301,28 лева законна лихва върху непогасената главница, поради което до този размер следва да бъде издадена заповед за изпълнение, като за горницата претенцията за законна лихва за забава бъде отхвърлена бъде отхвърлена.

Поради изложеното съдът намира, че по отношение на претендираното вземане за възнаграждение за допълнителните услуги, такса за извънсъдебно събиране и законна лихва за забава в сочения размер, заявлението следва да бъде отхвърлено, а на заявителя дадени указания на основание чл. 415, ал. 1, т. 3 ГПК че в едномесечен срок може да предяви иск за вземането си, като до внесе дължимата държавна такса.

Заповед за изпълнение следва да бъде издадена за останалите претендирани

суми. Следва да бъдат присъдени разноси в полза на заявителя пропорционално на уваженото вземане.

Така мотивиран, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ заявление с вх. № 306783/31.10.2023 г. по описа на СРС, подадено от „Профи Кредит България” ЕООД, ЕИК 175074752 срещу Я. А. Т., ЕГН: ***** **в частта**, в която е поискано издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК за: сумата от **1113,84 лева** - неплатено възнаграждение за закупен пакет от допълнителни услуги по договор за потребителски кредит № 30036886288/14.05.2019 г., за сумата от **30 лева**, представляваща неплатени такси по Тарифата за извънсъдебно събиране на вземането, както и за сумата **над 301,28 лева** до пълния предявен размер от 783,61 лева, представляваща законна лихва за периода от 11.08.2020 г. до 30.10.2023 г.

УКАЗВА на заявителя, че може да предяви осъдителни иски за вземанията, по отношение на които заявлението е отхвърлено, пред компетентния да го разгледа съд, в едномесечен срок от влизане в сила на настоящото разпореждане, като довнесе държавна такса, съгласно чл.1 от Тарифа за таксите, които се събират от съдилищата по ГПК.

Разпореждането подлежи на обжалване с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок от връчване на препис от него на заявителя.

Препис от разпореждането да се връчи на заявителя.

Съдия при Софийски районен съд: _____